

Caruurta gurigooda iyo gawaaridooda oo bilaa sigaar ah

Fiitka laga cabro, dharwaka waa ku fadhiid. Fiitka iyo murrri naqsoo dabe

Mhebb na murrri

Haye

Amiga waaxaa laay yiraahdaa georg. Maxaa yeelay anigu waaxan ahay gurri oo waaxan laayshay qoor dhacir, faas oo i saamaayaya maan caadka qasaa kor u dhaciro. Waan ka xumaayaya caruurta ku neefsata qasaa sigaarika ma awoodaan faas. Waxaan rabaa addiga iyo caruurta kale oo dhacir maad ku kortaan hawo aan lahayn qasaa sigaar, haseyee hasey gurriiga gaariga iyo meelkasta oo caruur joofto

Salaan garriga Georg

ExtraStiftelsen

FLERSPRÅKELIG: Høydemåleren Georg måler høyden på mange språk.

Røykfritt på

Nå kan barn og voksne som ikke forstår norsk, lære om passiv røyking i brosjyrer på sitt eget språk.

Tekst Anne Lise Ryel, generalsekretær i Kreftforeningen

Kreftforeningen tilbyr nytt informasjonsmaterieell om passiv røyking som er tilpasset for minoritetsspråklige foreldre. Det nye materiellet er todelt med en ny informasjonsbrosjyre til foreldre og foresatte og en ny Georg-høydemåler, og er oversatt til polsk, tyrkisk, somali, arabisk, urdu, engelsk og norsk. Kreftforeningen vil vurdere å oversette informasjonsmateriellet til flere språk dersom helsepersonell formidler et behov for dette.

Tobakksfri barndom

Kreftforeningen har i 2012, med støtte fra ExtraStiftelsen, gjennomført prosjektet «Tobakksfri barndom for minoritetsspråklige barn». Bakgrunnen for prosjektet er Kreftforeningens ønske om å nå bedre ut til minoriteter med informasjon om skadene forbundet med passiv røyking.

Helsedirektoratet hadde i år 2012 en opplysningskampanje der en satte fokus på skadevirkningene ved passiv røyking. Mange vet ikke at minst 80 prosent av den helseskadelige tobakksrøyken er usynlig. Alle som blir utsatt for passiv røyking, har økt risiko for de samme sykdommene som den som røyker selv. Barn er spesielt sårbare for andres tobakksrøyk, siden lungene og immunsystemet deres ikke er ferdig

utviklet. Dessuten puster de fortere enn voksne og får dermed i seg mer røyk.

Passiv røyking og barn

Om lag 100 000 barn eksponeres daglig for passiv røyking i Norge, ifølge anslag fra Statens institutt for rusmiddelforskning. Det er grunn til å anta at det i denne gruppen også finnes mange barn med minoritetsbakgrunn. Ikke alle som er nyinnflyttet til landet har den nødvendige kunnskapen om skadevirkningene ved passiv røyking. Bakgrunnen for dette er gjerne at en ikke har hatt så mye fokus på temaet i de landene som minoriteter ofte kommer fra.

Språkbarriere

I møte med helsesøstre i flerkulturelle bydeler kommer det frem at informasjonsarbeidet på helsestasjonen ofte blir opplevd som krevende og utfordrende på grunn av språkbarrierer. De erfarer at foresatte ofte sliter med språkforståelse, noen er analfabeter og mangler kunnskap om kropp og helse, noe som blir en tilleggsutfordring.

Videreutviklet materielle

I en artikkel (18.10.12) i Norges flerkulturelle avis «Utrop», sier Alka Kaur som er ernæringsfysiolog og har jobbet

mange språk

Do rodziców i wychowawców

Polsk

POLSK: Kreftforeningens nye brosjyre er oversatt til sju språk. På plakaten står det på polsk: «Tobakksrøyk er farlig for barn. Ikke røyk i nærheten av barn.»

mye med helseinformasjon i Norge, at vi lager mye informasjon om helsen til innvandrere. Vi trykker mange brosjyrer og oversetter mye. Men informasjonen kommer ikke frem til dem som trenger det. Med det nye materialet håper Kreftforeningen at informasjon om skadevirkningene ved passiv røyking i større grad skal kunne nå frem til minoriteter der dette er et behov.

For at det nye informasjonsmaterialet faktisk skal være en hjelp for

helsepersonell i konsultasjonen, og for at budskapet i materialet skal nå frem til brukergruppen, har Kreftforeningen evaluert tidligere utgitt mate-

«Barn er spesielt sårbare for andres tobakksrøyk.»

riale. Vi har oppsøkt helsestasjoner i flerkulturelle bydeler i Oslo (Gamle Oslo, Søndre Nordstrand og Stovner),

og fått konstruktive tilbakemeldinger fra helsesøstre i forhold til behov og ønsker. Vi har også fått gode råd fra NAKMI (Nasjonal kompetanseenhet

for minoritetshelse) og LMS-barn (Lærings- og mestringssenter/ barn) ved Ullevål universitetssykehus.

التوضيح والتصميم: الزايريت مونغ،
www.illustratorene.no · Elisabeth Moseng

نحتاج إلى المساعدة للتوقف؟

- اتصل على رقم التدخين Røyketelefonen (80040085) المجاني
- اطلع على www.slutta.no
- اطلع على www.helsenorge.no ("passiv røyking" الـ بحث)
- اتصل بهاتف السرطان 80057338 (مجاناً من الهاتف الأرضي)
- اطلع على www.kreftforeningen.no
- اتصل بالمرمضة في المركز الصحي
- أو طبيبك الثابت

 ExtraStiftelsen
Helse og Rehabilitering

 KREFTFORENINGEN

NYTTIG INFORMASJON: I brosjyren finnes nummer til røyketelefonen og tips om nyttige nettsteder.

Dette har fått konsekvenser for videreutvikling av det nye informasjonsmateriellet.

Bruksområde

Informasjonsbrosjyre til foreldre og foresatte på ulike språk:

Hovedbudskapet i brosjyren er «Tobakksfrie hjem og biler for barn». Målet er at de som snakker dårlig norsk eller er analfabeter skal forstå helsebudskapet om passiv røyking. Vi har vektlagt bruk av fargerike illustrasjoner med et klart budskap. Språket er enkelt uten for mye tekst. Hensikten er at helsepersonell skal kunne bruke brosjyren som et hjelpemiddel i en samtale om passiv røyking i familier hvor det røykes enten hjemme hos barnet eller hos slektninger. Brosjyren

kan deles ut ved første hjemmebesøk, 4-års kontrollen, skolestartundersøkelsen, og ellers når det er naturlig å ta opp temaet passiv røyking i samtaler med foreldre/familier som røyker.

Georg-høydemåler til barn på ulike språk:

Hensikten med høydemåleren er at barn med ulik etnisk bakgrunn skal kunne identifisere seg med barna på høydemåleren og få et eierforhold til denne. Den skal kunne bidra til at familien får et bevisst forhold til skadene som er forbundet med passiv røyking.

Høydemåleren passer til litt større barn, og kan brukes som et supplement når det informeres om passiv røyking og informasjonsfolderen deles ut til foresatte. Den kan også deles ut

uavhengig av informasjonsbrosjyren. Høydemåleren kan barnet fargelegge på baksiden, henge opp på veggen og på den måten følge med på sin egen høydeutvikling. ■

■ Ta kontakt

Vi ønsker tilbakemeldinger og kommentarer om det nye materiellet vårt.

Ta gjerne kontakt for tilbakemeldinger, eller ønske om mer informasjon.

Vår kontaktperson er spesialrådgiver/helsesøster Åse Mary Berg – telefon 95 06 46 17, mailadr.: ase.mary.berg@kreftforeningen.no.

Leder for prosjektet om passiv røyking har vært Kristin Sønderland (helsesøster, kreftsykepleier og med videreutdanning i studiet «Flerkulturell forståelse» ved Høgskolen i Oslo).